

2.9 Acció cívica

La política de civisme treballava perquè l'enfortiment de l'autoestima i el sentiment de pertinença de l'individu i dels grups en què s'integrava fossin reals i efectives, potenciant el nivell cultural, millorant la qualitat de vida i el benestar social de tota la ciutadania catalana, fomentant la participació de tots els ciutadans en la vida política, econòmica, cultural i social del país i removent els obstacles que n'impedien o en dificultaven la seva plenitud.

Així, la Direcció General d'Acció Cívica (DGAC) tenia com a funcions específiques: promoure de manera general la sensibilització cívica i social; atendre les persones en les seves relacions amb l'Administració i, especialment, assessorar adequadament aquells ciutadans que per diversos motius tenien un accés més limitat a la informació; i donar suport al teixit associatiu mitjançant col·laboracions econòmiques, infraestructurals, materials o d'assessorament.

Per desenvolupar aquestes funcions, la DGAC treballava fonamentalment en quatre línies ben diferenciades. D'una banda, l'atenció a les persones i les associacions. D'altra banda, la gestió dels equipaments cívics i les oficines de Benestar, com també la gestió, planificació i execució d'activitats, programes i campanyes de promoció del civisme. Per últim, la concessió de subvencions i convenis de col·laboració amb el teixit associatiu per a la realització d'activitats cíviques i socials.

En el marc d'aquests principis generals, des del Govern, es treballava per enfortir el teixit social del país i que tots els ciutadans de Catalunya se sentissin en igualtat de drets i de deures. Per fer-ho, un dels elements que caracteritzava la Direcció General d'Acció Cívica era la seva xarxa d'equipaments cívics distribuïda arreu del territori i formada per les oficines de Benestar Social, els casals cívics, les ludoteques, els casals de gent gran, els hotels d'entitats, les cases del mar i el poliesportiu.

Les **oficines de Benestar Social** eren dependències administratives d'atenció directa al ciutadà que tenien per finalitat desconcentrar l'Administració de la Generalitat, apropant-se tant a la persona com al

teixit associatiu. Les oficines informaven, tramitaven i gestionaven qualsevol tipus de consulta que s'adrecés a la Generalitat, especialment en el marc competencial de l'administració autonòmica i, més concretament, del Departament de Benestar. Funcionaven com a registre auxiliar de l'Administració per tal de registrar qualsevol tràmit. La xarxa de l'any 2003 era formada per 71 oficines.

Els **casals cívics** eren equipaments destinats a la dinamització sociocultural i tenien com a missió la promoció del civisme a través del seu programa d'activitats i la col·laboració amb el teixit social i associatiu. Així, els casals cívics fomentaven espais civils de participació i d'intercanvi, tant a nivell de la persona com de grups. La xarxa de l'any 2003 estava composta per 28 casals cívics.

Les **ludoteques** eren equipaments especialitzats amb una finalitat ludicoeducativa, social i cultural, que elaboraven i portaven a terme un projecte pedagògic per tal de col·laborar en el desenvolupament integral de la persona a través del joc. Disposaven d'espais delimitats i estaven dotades d'un fons organitzat de jocs, joguines i altres elements lúdics. La xarxa de l'any 2003 la formaven 5 ludoteques.

Els **casals de gent gran** eren equipaments cívics especialitzats, destinats a la dinamització sociocultural de les persones grans. Els 94 casals de gent gran que tenia la Generalitat el 2003 desenvolupaven diferents programes d'activitats i fomentaven les relacions interpersonals i intergeneracionals. A més, disposaven d'aules de formació permanent amb recursos d'informàtica per adaptar els coneixements de la gent gran a una societat cada cop més tècnològica. També es fomentava la seva participació en entitats de voluntariat, per tal d'augmentar i reconèixer socialment la seva valuosa aportació, amb projectes com el de *Persones Grans, Grans Persones*. A més, es desenvolupaven programes com el de *Noces d'Or*, destinat a parelles que havien celebrat 50 anys de convivència i que consistia en estades en un hotel on s'oferia un programa d'activitats fonamentades en el fet convivencial de la parella. Amb aquest programa es pretenia oferir un reconeixement a aquelles parelles que havien viscut anys difícils de la història recent, i que havien ajudat a la construcció del país amb el seu testimoni de convivència.

Els **hotels d'entitats** eren equipaments dotats d'espais i serveis que tenien com a finalitat la promoció del teixit associatiu i facilitaven suport en forma d'infraestructures i altres recursos del mateix equipament a associacions i entitats. La xarxa de l'any 2003 estava formada per 14 hotels d'entitats on hi havia ubicades 405 entitats.

Les **cases de mar** eren equipaments compartits, en la majoria dels casos, amb l'Institut Social de la Marina i altres departaments de la Generalitat que desenvolupaven, durant l'any, activitats dutes a terme per associacions de pensionistes i jubilats del mar que tenien seu a les mateixes cases del mar.

Taula 43. Xarxa d'equipaments de la Direcció General d'Acció Cívica el 2003

TIPOLOGIA DELS EQUIPAMENTS	NOMBRE DELS EQUIPAMENTS
Oficines de Benestar	71
Casals cívics	28
Ludoteques	5
Casals de gent gran	94
Hotels d'entitats	14
Cases del mar	15
Poliesportiu	1
TOTAL	228

Font: Memòria Departament de Benestar i Família, 2003.

2.10 Prestació social substitutòria

2.10.1 *L'objecció de consciència i la prestació social substitutòria*

El dret a l'objecció de consciència, que reconeix l'article 30 de la Constitució, suposava una exempció del compliment del servei militar obligatori per a aquells joves que així ho sol·licitaven per conviccions d'ordre religiós, ètic, moral, humanitari, filosòfic o d'altres de la mateixa naturalesa. Així, els objectors de consciència quedaven exempts del